

Blanques (1645, *BRAE* xx, 683). *Els Rabassalets*, te. Xodos (xxix, 88.9).

Rabat-Eivissa, V. vol. I, nota s. v. *Portmany*, i ací s. v. *Ràpita Rabdells*, V. *Ràpita*

RABEIG

Mot per a 'indret de ràpids en un riu o gorga amb 10 remolí': *RAPIDĪUM (*DECat* VII, 17b ss.).

Rabeig del Cavall, gorga encovada en el te. de Navès (*Sota Terra Club Muntanyenc*, Tssa. I, 9).

Diminutius: *Rabejols*, jaciment de bauxita, prop i a l'E. del poble de Tuixén (Closas, *Nostra Rev.*, Mèx. 15 1950, 250), d'on un important afl. esq. del Segre (Vall de Lavansa). *Rabaget*, cognom molt arrelat a Castellserà i Penelles (XLVI, 61.3).

La Rabeia (la *rəbéjə*), gros veïnat d'uns 200 hab., i avui estació ferroviària, entre Balsareny i Puig-reig, 20 1933, 1936 (LL. i, 25; j, 68), pels rabeigs que allí fa el Llobregat: amb el tractament *ǰ* de -DĪ- propi de la pàgesia berguedana (*puiar*, *Muiat*), del plural RAPĪDĪA.

Mont-rebei, veg. art. a part.

RABENTÍ

Nom que pren el riu de Peguera, afl. dr. del Llobregat, des de poc abans de desembocar: d'ací *Pont de 30 Rabentí*, poblet capital del mun. de Cercs, pel pont amb què el travessa la crta. gran, 6 k. N. de Berga (CATorras, *Bgd.*, 84). *Rabentin*, pda. de Vilacarle, a la ra. de la Pobla de Roda, rbg. (xix, 72.26).

Rebentí n'hi ha 5 a l'Aude, 3 d'ells consten com 35 «ruisseaux» [*Rebentino* a. 940, respectivament 1040, *flumen Rebentini*]; *Étang de Rébenty*, te. Lafajolle (Sabarthès).

Derivat de *rabent* (*DECat* VII, 20), però tant el sufix com la *e* inicial dels casos de Rbg. i de l'Aude de- 40 mostren que ha estat per suma i combinació amb l'adjectiu REPENTINUS, ben adequat a les avingudes sobtades dels riuets pirinencs com ja digué Tallgren (*Glanures Cat.* III, 175).

Rabenui, V. *Rep*

RABERA, Coma ~

Veïnat de la Garrotxa, agre. a Joanetes (N.C.E.C.). Probablement de **revera*, derivat de *reva* 'torn' i 'mena de tribut' (*DECat* VII, 303-4, 300a44 ss.), oc. ant. *revier* «collecteur de la reva» (PDPF): ¿seria el lloc on la cobraven? Cf., però, les frases notariales ll. *re vera* 55 --- *bona vero* --- (> pall. Ras de *Bonavé*, vol. III, 67a).

Rabial, *Rabiós*, V. *Rabiosa* *Rabinart*, V. *Rep* *Rabinat*, V. *Rubinat*

RABIOSA, Font ~ i compostos anàlegs

Llogaret del Capcir, 3 k. al NNO. de Formiguera, ocupant la vall afl. esq. de l'Aude, que baixa del Puig Peric, entre Puigbalador i la que hi desemboca a Formiguera.

PRON. LOCAL: *funrəbiúza*, en l'enq. que hi vaig fer el 1960 (xxvii, 48-53), amb un pastor dalt de la muntanya, en adonar-me que el batlle tenia acaparats tots els informants, amb astuts pretextos. Id. i gentilic *funrəbiuzats* (Kruger, *Sprachgeogr. Uschgn. Lgd.-Rouss.*, p. 4).

MENCIONS ANT. 900: *Fonte Rabioso* (Alart, *Cart. Rouss.*, 11); 908: id. (*InvLC*, s. v. *rabiós*); 2a. 1/2 S. XIII: *Fontrabiosa* (Delcor, *Juifs Puigcerdà, Sefarad* 1966, 32-35); 1346: «loco vocato *Font Rabioza*» (*InvLC*, l. c.); 1395: *Font Rabiosa* (Alart, *Docs. Gé. Hist.*, 30); 1359: id., si bé mal llegit *F. Rub-* (*CoDOACA* XII, 118) per la semblança de *a* i *u* en les lletres uncials. Ponsich (*Top.*, 132) hi afegeix només *Fonterabioso* 1308 i 1408, i *Fonterabiosa* 1358, 1602, 1632, 1640.

ETIM. De l'adj. *RAPIDOSUS, derivat del ll. RAPIDUS, que fou molt fecund en derivats en la toponímia 25 romànica, i en derivats apel·latius del llatí vulgar, amb aplicació a corrents d'aigua ràpida i impetuosos, i fonts que brollen amb força: d'on provenen els mots cat. ant. *ràbeu/rèbeu* (aquest per contaminació de la è de *règeu* RIGĪDUS: *DECat* VII, 110b-111a18 i ibid., 12); i amb els derivats *RAPĪDĪUM > *rabeig* (*DCEC* IV, 781b32-35; *DECat* VII, 76). *Font-rabiosa* és, doncs, l'equivalent de *Font-rèbia* que documento allà (*DECat* VII, 111b13) i *aygua rébea* (*Spill* de Jaume Roig), *loc 30 rəbeu* 'rost de pendent inclinat' (a. 1518, *Spill* de Castellbò etc.). Altres NLL que contenen RAPĪDOSUS són el nom del poble empordanès *Rabós*, que estudiem infra, en art. a part, i d'altres com els següents.

Rabioses, veïnat del Baix Emp., agre. a St. Sadurní de l'Heura, per on baixa, de les Gavarres, un torrent afl. del riu Daró, paral·lel al Rissec, cap a Cruïlles i La Bisbal. Pron.: *rəbiózas* (sense art.), oït a La Bisbal (Casac. 1920). Punta *Rabiosa*, a Menorca, prop de St. Agustí (Masc., 6-I-8; mapa Sorà, lín. 6), també abreujat en *Na Rabiosa* (XLIV, 21.5), paratge on el mar forma 45 un corrent ràpid i fort.

En *Rengar de Rabieses*, que lleigeixo en *Spill de Castellbò*, fº 115r (a. 1518) assignat al te. de Surp (Alt Pall.) s'entén bé *rengar* en el sentit de 'renglera paral·lela' i sembla sobreentendre-s'hi *llaus rabioses*, 50 amb el sentit de 'barranquets molt rostos', però *-eses* és estrany. Potser err. de còpia per «rengar de (llaus) rébeses»; com en *Font-rèbia* i *aygua rébea*; si bé amb -D > -z-, tractament pirinenc occitanitzat. Cf. *Costa-rébesa* (infra).

Vila Rabiosa, nom d'un mas o «quadra» molt antiga, vora el límit entre els bisbats i comtats de Girona i Vic, entre Viladrau i St. Julià de Vilatorra (que avui són del de Vic, però van estar llargament en litigi amb el de Girona): 1133: «mansum de *Villa Ra-* 60 *biosa*», citat com una possessió dels templers entre St.